

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
NOVEMBER 2017

SERBIAN SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

Време: 2 сата
Time: 2 hours

Број поена: 100
Marks: 100

Тест знања за српски језик као изборног предмета на левелу А енглеског језика за новембарски испитни рок 12 – ог разреда средње Школе провинција Гаутенг.

Питања за тест су коришћена из уџбеника које је издало Министарство просвете Републике Србије под називом : „Збирка задатака из српског језика“.

Тест садржи 9 страница. Провери да ли имаш додатни папир за писање.

Потруди се да што уредније и тачније одговориш на дата питања.

Кандидат мора да одговори и провери задата питања.

Срећан рад!

SECTION A Правопис, фонетика и основи граматике и морфологије

1. Напиши која су слова азбуке и која су слова абецеде?

_____ (3)

2. Ко је био Вук Караџић?

_____ (2)

3. Попуни празна поља:

звучни: _; _; _; З; _; _; _.

беззвучни: _; _; _; С; _; _; _; _; Х; _.

(3)

4. Које су гласовне промене извршене у речима:

(а) НАПИЦИ _____, _____, _____,

(б) БЕСКРАЈНА _____, _____,

(в) РОЂАЦИ _____, _____, _____ (4)

5. Акцентуј речи у изреци:

НА ЈЕЗИКУ МЕД, А НА СРЦУ ЈЕД. (2)

6. О дреди врсту именица према значењу:

(а) ученици _____, (б) телад _____.

(в) мастило _____, (г) извор _____.

(д) Никола _____, (ђ) вуна _____ (3)

7. Колико има падежа у српском језику и наведи који су?

_____ (3)

8. Одреди падеж и његово значење у подвученим примерима:

(а) Забуном сам узела и читанку **своје другарице**.

Падеж _____

Значење _____ (2)

(б) Девојчица **са огромним ранцем на леђима** улете у нађ кабинет.

Падеж _____

Значење _____ (2)

(в) Дуго смо и на следећем часу разговарали **о писменом задатку**.

Падеж _____

Значење _____ (2)

9. Следећи текст препиши исправно писаним словима и употреби све правописне знаке.

Комарац стане волу на рог па мало после рече му ако сам ти тежак а ти ми кажи па ћу отићи ја те и не осећам као да те и није на свету.

_____ (3)

10. Исправи грешке у писању великог слова:

Црногорско приморје, владика данило, авион боинг, леонардо де винчи, велика госпојина. (2)

11. Напиши следеће речи ијекавским изговором:

Цветић _____ Разуман _____

Смешан _____ Приповедач _____ (3)

12. Напиши скраћенице за следеће примере:

српски _____ Војномедицинска академија _____

доктор _____ на пример _____ (3)

13. Подвуци правилно написане речи:

Професорки, професорци, епохи, епоси, маски, масци. (2)

14. Напиши речима следеће бројеве:

132 _____ XVI _____

8. _____ 89 _____

1592 _____ 124 _____ (3)

15. Најзначајни српски средњовековни правни документ писан ћирилицом је

_____ и потиче из _____ века.
 (назив документа) (кога) (6)

16. У сенци твоје косе **моју стрепњу** разгоне **блиска сунца** твојих очију.

падеж

Функција

(а) У сенци _____ ;

(б) моју стрепњу _____ ;

(в) блиска сунца _____ ;

(г) твојих очију _____ . (7)

17. Које гласовне промене постоје у српском језику? Напиши које су:

_____ (5)

60 marks

SECTION B **Поезија – књижевна дела и писци**

18. Глаголима супротног значења остварени су ефектни контрасти у песми „Светли гробови“ Јована Јовановића Змаја:

Где ја стадох – ти ћеш поћи!
Што не могох – ти ћеш моћи!
Куд ја нисам – ти ћеш доћи!
Што ја почех – ти продужи!
Још смо дужни ти одужи!

Заокружи слова испред тачних одговора.

Тим контрастима:

- (а) наглашена је мисао да се обнова и стварање обезбеђују трајним делима и стваралачким порукама сваком будућем нараштају,
- (б) уверљиво је дочаран пут којим се остварује непрекидан напредак у свим појединачним и колективним идеалима и тежњама,
- (в) упућен је одлучан позив младим људима да увек траже ново и иду само својим путевима,
- (г) указано је на непрекидно животно и стваралачко коло у коме су сједињени нараштаји прошлост и будућност,
- (д) опоменути су будући нараштаји да се критички не осврћу на своје претходнике и његове заслуге. (6)

19. Народна лирска песма „Српска девојка“ почиње описом девојчаних трепавица:

У Милице дуге трепавице,
прекриле јој румен` јагодице,
јагодице и бјело лице.
Ја је гледах три године дана;
не могах јој очи сагледати,
црне очи, ни бјело лице,
већ сакупи коло ђевојка,
и у колу Милицу ђевојку-
не бих ли јој очи сагледао

Заокружи слова испред тачних одговора

19.1 Опис Миличиних предугих трепавица треба разумети као:

- (а) наглашавање колико су биле дуге трепавице девојке Милице,
- (б) сликовито дочаравање загонетности Миличиног лица и погледа,
- (в) сликање лепоте Миличиног лица,
- (г) посредно откривање младићеве занесености и збуњености, због којих преувеличава и привиђа.

19.2 У опису Миличиних трепавица (поред епитета) употребљена је и стилска фигура која се зове

_____ (4)

20. Подсети се писма којим почиње расплет у комедији „Сумњиво лице“ Бранислава Нушића:

Мој отац, иако срески капетан, старовременски је човек, или ако хоћеш искрено да ти кажем, глуп и ограничен.

Он је пре био поштар, па је тамо нешто забрљао те су га најурили из службе, па је доцније прешао у полицију ...

Па он и мајка навалили да пођем овде за једног среоског писара, једног преиспољеног клипана који личи на петла, а иначе је ниткови лопов првокласни, те цео срез пишти од њега ...

- (а) Име лица које је написало писмо: _____
- (б) Име лица коме је написано писмо: _____
- (в) У првом делу писма описан је _____.
- (г) У другом делу писма окарактерисан _____.

(6)

21. Сети се писца и наслова дела из кога је следећи одломак:

Млада је душа подобна меком воску: у какав је калуп метенеш и салијеш, онаки образ од њега направиш; док је тај восак јоште мек, ласно га можеш претоприти, прлити и пробразити; чрез дуго време буде тврд као гвожђе, а онда се хоће много труда за преторпити га и прелити.

- (а) Наслов дела: _____
- (б) Писац: _____
- (в) Књижевни род: _____
- (г) Књижевна врста: _____

(5)

22. Прочитај следећи одломак:

Понедељак, увече 8. новембар 1943 године. Синоћ, док Ели још била овде, зачуло се дуго снажно звоњане на вратима. Пребледела сам намах-све из страха. Ноћу видим себе у тамници, без маме и тате.

Зокружи слово испред тачног одговора.

Наведени одломак је из:

- (а) репортаже,
- (б) путописа,
- (в) дневника,
- (г) извештаја,
- (д) записника.

(5)

23. Исправно напиши бројке у саставу реченице:

- (а) Закаснио је три минута.

- (б) 45 путника је настрадало.

- (в) То износи 115 хиљада динара.

(4)

24. Ово је најпознатија наша фреска из манастира Милешева.

[Source: <<http://www.dveriraskaoblast.com>>]

Напиши њен назив и објасни мало опширније зашто је она важна за српску историју и и зашто је битна за цео свет? (10)

40 marks

Број поена: 100

Total: 100 marks